

D I E N O S N A U J I E N O S

Kempton, 1946.III.13

Trečiadienis, Nr.59/246/

IŠ VISO PASAULIO

- Persijon, šio ryto Londono radijo žiniomis iš Vašingtono, jau nuo pereinamos savaitės telkiami Raudonosios Armijos pastiprinimai. Sarvu-
čių ir kavalerijos daliniai per Tebris traukia Teherano linkui, taip
pat į visą Persijos vakarinę sritį ir į Turkijos pasienį. JAV vyriausybė
pateikusi Tar.Pusijai notą, klausdama, kuriam tikslui tetai da-
roma. Kartu pranešama, jog Rusija į JAV ir B.Britanijos notas dėl
Persijos įvykių vis dar neatsako, taip pat neatsakytas ir į antrąją
JAV notą dėl Mandžūrijos. Į pirmąją JAV notą dėl Mandžūrijos esąs jau
gautas Rusijos atsakymas, tik jo turinys oficialiai dar nepaskelbtas.
Neoficialiai pareiškama, jog rusai pamatuoja japonų karinių įrengimų
transportavimą iš Mandžūrijos tuo, kad tetai esąs karo grobis.

Vekarykštėmis Londono žiniomis, Persijos parlamentas vakar pa-
leistas po to, kai slaptaime posėdyje min.pirm.Sultaneh padarė prane-
šimą apie pasitarimus Maskvoje.

- Senatorius Connally savo kalboje, pasakytoį JAV senato posėdy, kaip
iš Londono pranešama, pabrėžė, jog jis pritariaš prez.Trumeno, marš.
Stelino ir min.pirm.Attlee susitikimui, arba bent jų kraštų užs.reik.
ministerių susitikimui, kad būtų išvengta tarptautinio įtempimo. Jis
įsitikinęs, kad Rusija karo nenorinti ir kad galima su ja susitarti.
Rusija galinti gyventi taikoje, jei bendradarbiaus su JTO. Rusijos
atsakomybė didelė, nes jos jėga didelė.

- Maskvoje vakar susirinko Tar.Sąjungos aukščiausioji Taryba posėdžio,
į kurio atidarymo iškilmes atvyko pats marš.Stalinas, dalyvių entu-
ziastiškai sveikinamas. Be to, dalyvavo Molotovas, Kalininas, Kaganovi-
čius, Ždanovas, Berija ir daug kitų Tar.Sąjungos žymių asmenų. Pir-
mininku išrinktas Leningrado partijos gen.sekretorius Ždanovas, arti-
mas Stalino bendradarbis. Vakari išrinkta mandatų komisija iš 15 asme-
nų, kurion esą patekę du atstovai ir iš Lietuvos: Šumenskis nuo Lietu-
vių ir Kalnaitė nuo Trekių.

- Dėl susisiekiame kliūčių P.S.Tarybos posėdis, kuris turėjo įvykti
kovo 21 d. New Yorke, nukeliamas į kovo 25 d.

- Kaip vakar iš Londono pranešta, min.pirm.Sophoules pareiškęs, jog
Graikijoje rinkimai kovo 31 d. vis dėlto įvyksia, nors dėl jų atidė-
jimo ligi šiol esą pasitraukę jau 10 ministerių. Kad rinkimai įvyksia
nustatytu laiku, tai vėl iš naujo pareiškęs parlamentą atstovams ir
min.pirm.Bevinas.

- Prancūzija atsakė į JAV notą dėl Ispanijos ir, remdamasi Potsdamo
bei Jaltos susitarimais, neatsisako savo reikalavimo Franco Ispanijos
klausimui perduoti spręsti P.S.Tarybai. Notoje esą pabrėžiama, jog
čia einanti kalbe ne apie grasinimą pasaulio taikai, bet apie režimą,
dėl kurio ir JAV negalinčios turėti gerų santykių su Ispanija. Vakari
Madrido radijas padarė priekaištus prancūzams dėl jų kaltinimų Ispa-
nijai už 10 respublikonų pasmerkimą, tuo tarpu kai pačioj Prancūzijoje
buvo pasmerkte mirti apie 2500 prancūzų dėl bendradarbiavimo su na-
ciais. Šio ryto žiniomis, į Prancūziją atvykęs egziliinės Ispanijos
vyriausybės prezidentas, kuris buvo sutiktas min.pirm.Coulin ir užs.
reik.min.Bidault. Taip pat čia atvykusi ir Ispanijos komunistų dele-
gacija.

- Unrrcs gen.dir. Herbert Lehman, kaip širyti iš Londono pranešta, dėl nesveikatos atsistatydino. Savo pareigose jis buvo nuo 1942 m., o prieš tai buvęs New Yorko gubernatorius.
- Kinijoje, kaip iš Londono pranešama, vakar vėl smarkiai demonstravę studentai prieš rusus. Čukinge demonstracijose dalyvavę apie 5000 studentų, kurie iškėlę nešė plakatus su šūkiais: "Šalin naujasis imperikalizmas!" ir "Šalin rusus iš Mandžūrijos!". "Stars and Stripes" Nr. 70, III.12 d. sovietų kariuomenės atitraukimo iš Mandžūrijos vedina "mišlinau" manevrą ir nurodo daugelį faktų, kurie kariuomenės atitraukimui prieštarauja. Esą, Čangčunge Malinovskio būstinė užterikaduota aukštais smėlio mišų pylimais, į miestą nuolat atvyksta ir paraduoja nauji Raud. Armijos daliniai, mieste visi didesni pastatai paverčiami kariuomenės barakais, taip pat atvyksta nauji junginiai lėktuvų ir dideli traukinių transportai su amunicija ir ginklais. Esą, Mandžūrijoje yra sudaryta kinų komunistų armija iš 300.000 vyrų, komenduojama vieningos vadovybės. Kaip tas pats "Stars and Stripes" kitame straipsnyje rašo, iš Mandžūrijos grįžusieji žurnalistai praneša, kad Tolimųjų Rytų Raud. Armijos vadas Radion Malinovski Pseudonosios Armijos šventės proga pareiškė, kad Tar. Sąjunga nepakęs jokio pašalinio įsikišimo į sovietų-kinų tarpusavio santykius ir pasakė, kad "mes nepageidaujame, kad čia įeitų tie, kurių kišenės pilnos aukso, ir kurie čia pagrobtų mūsų draugystę". Kito proga Malinovskis esąs pareiškęs, kad, jeigu kas nors pamėgins į sovietų ir kinų tarpusavio santykius kišti savo ranką, tai "Pseudonoji Armija tą ranką nupiaus". Grįžusieji žurnalistai pasakoja Tol. Rytuose matę daug amerikietišų patrenkų, automašinų ir sunkvežimių, bet pastaruoju metu iš sovietų palydovų vietoj "vodka" jie gavę tik stipriai ginkluotas sargybas. Žurnalistai skundžiasi, kad Raud. Armijos palydovai su jais elgęsi nesvetingai, sovietų karininkų okupuojant, esą, jiems buvę draudžiama net rūkyti, buvę jie internuoti ir, kai jiems buvo leista grįžti į amerikiečių zoną, jiems tekę pėsčiomis eiti.
- Londono žiniomis, JAV Reprezentantų Rūmai patvirtino 100 laivų priskyrimą atominei bombai išbandyti Ramiajame vandenyne. Bandymas bus atliekamas laikomasi griežtojo paslapties. Frankfurto radijo žiniomis, JAV aviacijos viešinininkas pareiškęs, jog JAV aviacijoje taikos metu bus laikoma 400.000 vyrų įgula.
- Trieste vakar įvyko didelės demonstracijos už Jugoslaviją. Dalyvavę apie 100.000 žmonių. Britų informacijomis iš Trieste, atėjusios Unrrcs siuntos į uostą nabeįmenoma iškrauti.
- Vengrijoje smulk. ūkininkų partija iš savo tarpo išmeta 20 atstovų, pritarėdama kairiesiems grupėms, kurios reikalauja išmesti 60 tų atstovų kaip reakcionierių. Iš smulk. ūkininkų partijos pusės esą pareikšta, kad ji nepalaikysianti reakcijos, ir todėl sukėlę kairiesiems pasitenkinimo. Vengrijoje pradėtas vykdyti plečiu mastu pramonės, taip pat benkų suvalstybinimas.
- Pasakutiniiais duomenimis, kaip širyti iš Londono pranešta, per Italijoje įvykčius sakmadienį 400 vietovių savivaldybių rinkimus, 131 vietovė esą laimėję krikšč. demokratų, o 92 vietovėse kairieji - komunistai su socialistais. Didžiuosiuose miestuose rinkimų dar nebuvo.
- Hooveris, Amerikos komiteto kovai su maitinimo stoka pirmininkes, spaudos konferencijai pareiškęs, kad per 4 ateinančius mėnesius Amerike esanti pasiryžusi pristatyti Europai ir Azijai apsaugoti nuo bado 7 mil. tonų javų. 2 mil. tonų būsią galima, racionaliai tvarkant maitinimo reikala, sutalpinti iš JAV rezervų, o 5 mil. iš P. Amerikos.

rikos. Hooveris, be to, pareiškęs, kad steinantį sekmedienį jis žadės vykti į Prancūziją ir iš čia pradėsias tirti Europos maitinimo būklę. Galimas daiktas, kad iš Europos jis dar pavažiuosias ligi Indijos.

- Frankfurto radijo žiniomis iš Vatikano, per šį karą pasaulyje esą žuvę 22 mil. žmonių.

- Kaip vakar Londono radijas pranešė, "Manchester Guardian" korespondentas iš Lubecko rašas apie pirmuosius evakuojamųjų vokiečių transportus iš Lenkijos sričių. Žmonės iš namų kelionei pasirengti tegavę tik kokias 10 minučių. Sausakimšai prikimšti traukiniai iš Stettino atėjo į Lubecką. Atvykstant į surinkimo vietą Stettine, žmonėms tekę keliauti net 7 dienas. Ligi atsikuriant Lubecke jiems nebuvę duota jokio maisto, tekę daug paalkti. Nors Potsdamo susitarimais evakuojamieji turėtų būti traktuojami žmoniškai, be to, lenkai buvę sutikę dviems dienoms evakuojamiesiems skirti maisto, bet faktai rodo, kad tų susitarimų nesilaikoma. Atgabenami daugiausia seni žmonės - per 50 metų ir net 80 metų. Jaunimo mažai; atrodo, kad jis paliktas prievar-tos darbui. Daug ligotų, luošų ir sergančių niežais. Iš pirmojo trans-porto 350 žmonių buvę ligonys, kurių 250 ~~žmonės~~ tekę paguldyti ligo-ninėse. Žodžiu, tie vokiečiai atrodo prasčiau už pabėgėlius iš rusų zonos. Gavę tiek mažai laiko kelionei pasirengti, jie mažai ką su savim tepasiėmę. Kaip korespondentas priduria, jei tai evakuacijai nebū-s bent laikinai užkirstas kelias, ~~xxx~~ tai dėl to britų zonoje dar labiau pasunkėsianti maitinimo būklė.

- Ir. Stakmeris, Čoringo gynėjas Nurnbergo byloje, pateikia liudininkų įrodymui faktą, jog Katyno žudynės buvo įvykdytos ne vokiečių pionie-rių štabo 537, kaip teisme rusų prokurorų pavaizduota, bet jos jau 1940 m. buvo sušuktos, taigi tuo laiku, kada Katyno sritis buvo užim-ta rusų dalinių /DNZ Nr. 20, III. 11/. Vakare Nurnberge Čoringo byloje ap-klusinėtas liudininkas buv. aviacijos štabo viršininkas Kesserling.

- JAV demokratų senatorius Thomas Connally, pirmininkas Senato komisijos užsienio reikalams, Fultone pasakytosios Churchillio kalbos išvedžio-jimus pasveikino žodžiais: "Tai buvo didelė kalba didelio žmogaus. Pa-saulis gerai padarytų pasydamas Churchillio žodžių kelyje į pasaulio taiką. /DNZ Nr. 20, III. 11/ Vakarykštis anglų "Daily Mail" ~~xxx~~ pažymi, kad "Pravdos" reakcija dėl Churchillio kalbos esanti perdėta, nes ir pačioje Anglijoje toji kalba susilaukusi ne švelnesnės kritikos. "Dailly Herald" tarp kitko pažymi, kad nors Churchillis neagzistuojaš vel-džioj, bet kodėl tiek daug svarbos skiriama jo kalbai? "New York Ti-mes" pabrėžia, jog Churchillio kalba buvo pasiūlymas galutiniam susi-pratimui. Kai kurie reiškiniai rodo linkmę gerojėn pusėn, pvz., Rusi-ja pradedanti vis labiau pabrėžti JTO reikšmę ir prieina įsitikinimo, jog "sovietinė demokratija" galinti bendradabiauti su "buržuazine demokratija". "N.Y. Herald Tribune" rašanti, kad "Pravda" davusi Chur-chillio kalbai atmušamąjį smūgį su "pažįstamu stiliumi". Bet tetai nepadedą klausimo išspręsti. Abi pusės turi žinoti, kad čia eina kal-ba apie didelę istorijos perspektyvą; kurios pagrindiniai faktoriai būsią JAV, D. Britenija ir Tar. Rusija. Per artimiausius 25 metus turė-sią paaiškėti, kaip tų kraštų valdymosi sistemos bus realizuojamos. Tarp kitko turėsią paaiškėti, kaip Tar. Rusija organizuos užimtasias sritis tarp Baltijos ir Juodųjų Jūrų. Britų politinė sistema esanti tarpininkė tarp komunistinės ir kapitalistinės sistemos.

- Iš ponios Eleonosos Roosevelt pareiškimo aiškėja, kad ji apie šių metų vasaros pabaigą ketinanti kaip žurnalistė vykti į Rusiją. /DNZ Nr. 20, III. 11/

- Amerikiečių užimtosios Vokietijos zonos militarinės valdžios būstinė nuo balandžio 1 d. iš Frankfurto perkeliama į Berlyną. Militarinės valdžios funkcijos tenaš perimamos amerikiečių militarinės valdžios įstaigos "OMGUS" /Office of Military Government for Germany, US/. Tuo pat metu militarinių valdžių vadovai Bavarijoje, Grosse-Hesse-ne ir Württemberg-Badene priskiriami gen.L.D.Clay /DNZ Nr.20, III.11/
- Iš Toronto pranešama, kad Ontario valstybės pirmininkas George Drew atskleidęs sovietų invazijos planą į Kanadą. Drew pareiškė: "Gėlim tikrai nustatyti, kad sovietų gen.štabas yra parėngęs operacijų planą Kanados okupacijai. Jie negali operacijų imtis per Muskoxą, bet yra tikra, kad jų generelinis štabas yra parėngęs gėlimai okupacijai operacijų planą prie Didžiojo Lokio /Great Bear/ ežero nuleidžiant oro desantą". Didžiojo Lokio sritis yra rečiausiai apgyventa vietovė. Kai kur čie tėsą 0,01 gyventojų vienoj kv.mylioj. Čitas Drew pareiškimas atskleidžie dar vieną grandį, kuri priklauso sovietų špionažė žiedui Kanadoje. Atitinkami Kanados valdžios organai apie šį sovietų invazijos planą tuojuu painformavo JAV. /SaS Nr.70, III.12/
- Franklin D.Roosevelt namai Hade Parke balandžio 12 d., prezidento mirties metinių proga, bus pašventinami kaip tautinis paminklas /DNZ Nr 20, III.11/

VISTOS ŽINIOS

- T.Walst.Operos solistės Pranės Rėdzevičiūtės ir čelisto Petrė Armono rytoj 19,30 Kornhause salėj įvykstantį koncertą bilietų gėlim gauti pašte darbo valandomis ir Vytauto bendrabučio valgykloje pietų metu prie įėjimo.
- Dirbusios Vytauto stovyklos virtuvėje vokiečių tautybės dvi darbininkės nuo šios dienos iš pareigų atleisto už sukėlivimą. Virėjo pareigas ėjęs lietuvie už nesugėbėjimą prižiūrėti dirbančiųjų taip pat atleistas iš pareigų.
- Kempteno Inžinierių Draugija yra numačiusi, kai tik pasiškės skysto kuro gavimo reikales, pirkti lengvą automobilį, kad tuo būdu būtų įmanoma paruošti šoferių kursų klausytojus veživimui. Į naują pradėjusių darbą šoferių kursų grupę priimami dar nauji klausytojai.
- M.Kominskas pėaukojo mūsų skautams 30 egz.B.Brazdžionio "Svetimi kalnai". Vytauto bendr.I bloko gyventojai Tautos Fondui suaukojo 2767 RM. 10 100 RM pėaukojo: J.Hegertornienė, J.Vėbrys, I.Jėnavičius, V.Mieželis, V.Butkovičius, B.Rėdeckis ir J.Pėpėckys.
- Dillingene išleista anglų kalbos vadovėli, parašyta Herlito, gėlim užsisiskyti iki kovo 16 d. - pas anglų kalbos lektorius: Briedį, Daugėlą, Deukantą ir Valiuką. Vadovėlis kaštuoja 5 PM.
- Kas iš stalių dirbtuvės Vytauto bendr. I bl. rūsyje be stalių žinios "pasiskolino" Unrros įrankius: 3 gelež. ir 1 medinį plėktukus ir 2 atsuktuvus, prašomas grąžinti, nes staliai už juos turės atsiskyti.
- Vyksta kur nors kelionė: mūsų kolonijos gyventojai, jei jie turi Unrros leidimą išvykti, gali gauti kelionės meistui sausą davinį šiam laikui: 1/vyksta iki 50 km nuo Kempteno - 1 dienos davinį, 2/vyksta 100 km - 2 dienų, ir 3/vyksta 200 ir daugiau km - 2 dienų.
- Unrra pakartotinai yra ispėjusi, kad visuose bendrabučiuose turi būti įrengtos valgyklos. Kur neįmanoma, laikinei paliekama senoji tvarke.